

Door mr. Marco F.J. van der Wereld LL.M.

19 maart 2014

FISCOTIP

Bij overlijden box 2 vermijden

U bent getrouwd en directeur-grotaandeelhouder (DGA) van een BV. Als u komt te overlijden, gaan de aandelen doorgaans naar uw echtgenoot of uw kinderen. Enig idee hoe dan de belastingheffing in box 2 (deels) kan worden vermeden?

Box 2-heffing

Bij overlijden. Bij uw overlijden is door uw erfgenamen direct 25% aanmerkelijk belangheffing verschuldigd indien en voor zover er beleggingen in uw BV zitten die niet als ondernemingsvermogen kunnen worden aangemerkt. Denk bijvoorbeeld aan onroerend goed dat is verhuurd aan derden of overtollige liquiditeiten (effecten en banktegoeden).

Uitstel belastingheffing. De belastingheffing in box 2 (ab-claim) kan door uw erfgenamen worden uitgesteld indien en voor zover uw BV een actieve onderneming drijft of (ten minste 5% van de) aandelen houdt in een dochter-BV waarin een bedrijf wordt gevoerd.

Dividend uitkeren. Uw erfgenamen hebben de mogelijkheid om belastingvrij dividend uit uw BV te halen als er moet worden afgerekend in box 2. Daartoe moeten zij wel binnen 24 maanden na uw overlijden een verzoek bij de fiscus indienen.

Huwelijkse voorwaarden

Finaal verrekenbeding. In veel huwelijkse voorwaarden zijn (finale) verrekenbedingen opgenomen die ertoe dienen om bij echtscheiding en/of overlijden af te rekenen alsof de echtgenoten in algehele gemeenschap van goederen waren gehuwd. Het voordeel van de gemeenschap van goederen is dat bij overlijden de box 2 ab-claim sowieso voor 50% kan worden uitgesteld.

Let op. Een finaal verrekenbeding heeft fiscaal (box 2-heffing) niet dezelfde werking als een gemeenschap van goederen. Dit betekent dat afrekening over beleggingsvermogen in de BV bij een finaal verrekenbeding in geval van overlijden altijd aan de orde is tenzij u op tijd actie onderneemt.

Naar gemeenschap van goederen. Een voor de hand liggende actie om de box 2-claim (voor ten minste 50%) bij overlijden te vermijden, is om de huwelijkse voorwaarden alsnog om te zetten naar een algehele gemeenschap van goederen. In theorie kan dit zelfs in het zicht van overlijden van de DGA worden gedaan. Dit leidt dan niet tot heffing in box 2 of tot verschuldigdheid van schenkbelasting.

Aandeelhoudersovereenkomst

Bij overlijden aandelen aanbieden. Als er meerdere aandeelhouders via personal holdings participeren in een gezamenlijke werk-BV, plegen er afspraken te worden gemaakt over de aandelen in geval van overlijden. Die aandelen moeten dan door de holding worden aangeboden aan de overige aandeelhouders. Als in dit verband zowel een overnamerecht als een overnameplicht is afgesproken, zullen de aandelen in de holding bij overlijden als beleggingsvermogen worden gezien.

Alleen aanbiedingsplicht. Bestaat er daarentegen alleen een aanbiedingsplicht, dan kan in beginsel het standpunt worden ingenomen dat de aandelen van de holding ten tijde van het overlijden ondernemingsvermogen vormen met de mogelijkheid tot uitstel van belastingheffing in box 2.

Veiligheidshalve kan ook hier in geval er sprake is van een finaal verrekenbeding worden besloten om de huwelijkse voorwaarden (tijdig) in te wisselen voor een gemeenschap van goederen, zodat de discussie over beleggings- of ondernemingsvermogen in elk geval voor 50% van de waarde van de BV kan worden vermeden.

Bij vererving van uw BV is de box 2 ab-claim met betrekking tot beleggingen acuut verschuldigd. Door uw huwelijkse voorwaarden (met finaal verrekenbeding) tijdig om te zetten naar een gemeenschap van goederen kan deze heffing bij overlijden voor 50% worden vermeden.